

SAAMELAISKÄRÄJIEN NUORISONEUVOSTON KOKOUS 5/2021

Aika 21.9.2021 klo 18.19-20.31

Paikka Teams

**Läsnä/
poissa**

L

P

Anni-Sofia Niittyvuopio	puheenjohtaja	x	
Maria Mäkinen	varapuheenjohtaja		x
Juuso Valle	jäsen		x
Reetta Tornensis	jäsen	x	
Anette Kosonen	jäsen		x
Ole Juhan Kemi	jäsen		x
Harri Jomppanen	jäsen		x
Riku Laiti	varajäsen		x
Mira Pohjanrinne	varajäsen	x	
Jasmin Semenoff	varajäsen		x
Marianne Ketola	varajäsen		x
Anni Saara Aikio	varajäsen		x
Lassi Olavi Mäkinen	varajäsen		x
Jussa Seurujärvi	varajäsen		x
Helmi Ljetoff	asiantuntijajäsen		x
Hans Ravna-Pieski	asiantuntijajäsen	x	
Ante Tenoranta	asiantuntijajäsen		x
Sunna Siilasjoki	asiantuntijajäsen		x
Elli-Marja Hetta	nuorisosihteeri, pöytäkirjan pitäjä	x	

1 § KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.19 ja totesi läsnäolijat.

2 § KOKOUKSEN LAILLISUUDEN JA PÄÄTÖSVALTAISUUDEN TOTEAMINEN

Esitys:

Kokouskutsu sekä esityslista on lähetetty sähköpostitse 14.9.2021 ja lisätty nuorisoneuvoston pilvipalveluun. Kokous todettaneen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

3 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA

Esitys:

Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka tarvittaessa toimivat myös ääntenlaskijoina.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Mira Pohjanrinne ja Reetta Tornensis.

4 § KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Esitys:

Hyväksytään kokouksen työjärjestys niin kuin se on alla esitetty.

Esitys:

Hyväksytään kokouksen työjärjestys niin kuin se on alla esitetty.

5 § Ilmoitusasiat

6 § Saamelaiskäräjien kokous 4/2021

7 § Poliittinen vaikuttamistyö

8 § Saamelaisnuorten konferenssi

9 § Nuorisoneuvosto 10 vuotta -työryhmä

10 § Ihmisoikeusliiton koulutus

11 § Puheenvuoro Varhain on parhain – áramusat lea buoremus -seminaarissa

12 § Nuorten ilmasto- ja luontohuippukokous

13 § Saamen kielten viikko

14 § Nuorisoneuvoston valinta ja uusien jäsenten rekrytoiminen

15 § Nuorisoneuvoston seuraava kokous

16 § Muut esille tulevat asiat

17 § Kokouksen päättäminen

Päätös:

Muut esille tulevat asiat kohtaan lisättiin:

16§ a Lappi-sopimus 2022-2025

5 § ILMOITUSASIAT

- 1) Dihtosis -hankepalaveri 10.6.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta,
- 2) Selvä peli -työryhmän kokous 11.6.2021, Elli-Marja Hetta,
- 3) OPH:n täydennyskoulutus kulttuurien koulu- hankkeen suunnittelukokous 11.6.2021, 1.9.2021 ja 3.9.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta,
- 4) On Air 2021 tuotanto- palaveri 14.6.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta,
- 5) All youth-hankkeen työpaja nuorisoneuvoston jäsenille 14.6.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta,
- 6) Nuorisoneuvoston ja puheenjohtajiston ajankohtaiset -palaveri 16.6.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta, muistio, **liite 1**.
- 7) Koronakriisin vaikutukset nuorisotoimialaan, selvityksen tulosten esittely 17.6.2021 Elli-Marja Hetta
- 8) Saamelaiskäräjien ja OKM:n keskustelu erityisavustuksella tehtävästä nuorisotyöstä, 18.6.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio, Anni Koivisto ja Elli-Marja Hetta,
- 9) Liikunnan ja vapaa-ajan harrastamisen kuulumiset; Saamelaiskäräjät, Likes & Lapin Liikunta 22.6.2021 Elli-Marja Hetta
- 10) Opetus- ja kulttuuriministerin pyöreän pöydän keskustelu 22.6.2021, Elli-Marja Hetta
- 11) Saamelaiskäräjien kokous 3/2021, 22.6.2021, Jasmin Semenoff,
- 12) Saamelaiskäräjien hallituksen kokous 24.6.2021, Maria Mäkinen ja Elli-Marja Hetta,
- 13) Sápmi Pride Utsjoella 7.8.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio,
- 14) Tapaaminen lapsiasiavaltuutetun toimiston kanssa 12.8.2021, Elli-Marja Hetta,
- 15) Yle Sápmin haastattelu saamelaisnuorten konferenssista 13.8.2021, Milla Pulska, linkki haastatteluun: https://yle.fi/uutiset/osasto/sapmi/guldal_jiena_davviriikalas_samenuoraid_konferanssa_teman_lea_dalkkadatrievdan_dahpahus_lagiduvvo_gaiddusin/12056435
- 16) Pop up-työpaja Ijahis Idjassa 14.8.2021, Elli-Marja Hetta, Milla Pulska, Maria Mäkinen, Anni-Sofia Niittyvuopio,
- 17) Nuorisoneuvoston ajankohtaiset-palaveri 17.8.2021, Elli-Marja Hetta ja Anni-Sofia Niittyvuopio
- 18) Työpaja saamelaisnuorille ilmastolakiuudistuksesta 24.8.2021, Tuomas Aslak Juuso, Anni-Sofia Niittyvuopio, Elli-Marja Hetta,
- 19) Saamelaisnuorten konferenssin julkilausuma kokoukset 23.8.2021, 26.8.2021, 30.8.2021, 2.9.2021, 3.9.2021, ja 7.9.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio, Maria Mäkinen, Milla Pulska ja Elli-Marja Hetta,
- 20) Toimiva teksti on kielestä kiinni -koulutus 24.8.2021, Elli-Marja Hetta,
- 21) Sveriges radion haastattelu saamelaisnuorten konferenssista 25.8.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio, linkki haastatteluun: <https://sverigesradio.se/avsnitt/1772044?fbclid=IwAR2MUIsI-zaQe3X5Dv6abT9hELq2g768sQ9KQh9SuRX1OSBJfsXPKLAZVNII>
- 22) Yhteispohjoismainen saamelaisnuorten konferenssi 26.8.2021 Sajos/etäyhteyksin, Anni-Sofia Niittyvuopio, Maria Mäkinen, Milla Pulska ja Elli-Marja Hetta,
- 23) Yle Sápmin haastattelu saamelaisnuorten konferenssista 27.8.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio, linkki haastatteluun: https://yle.fi/uutiset/osasto/sapmi/nuoraidrai_saga_joiheaddji_samenuoraid_konfereansas_oazzuimet_hui_buriid_oainnuid_makkar_nuoraid_eallin_duoai_lea_ja_makkar_balut_sis_leat/12074656?fbclid=IwAR3CrTI-QByBWR5JNObwTsBYpxpxO8F5xyHoTGO1VEe802D_gDRyLfpGrPY

-
- 24) Nuorisoneuvoston ja puheenjohtajiston ajankohtaiset -palaveri 7.9.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio ja Elli-Marja Hetta, muistio, **liite 2.**
- 25) Lapin nuorisotoimesta vastaavien työkokous 9.9.2021, Elli-Marja Hetta
- 26) Siidan Kotiinpaluu-juhla 9.9.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio
- 27) Dihtosis -hankepalaveri 14.9.2021, Anni-Sofia Niittyvuopio, Elli-Marja Hetta
- 28) Nuori2022 etkot- etätahtuma, 16.9.2021 Elli-Marja Hetta,

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

6 § SAAMELAISKÄRÄJIEN KOKOUS 4/2021

Saamelaiskäräjien kokous 4/2021 pidetään 28.9.2021. Saamelaiskäräjien kokous järjestetään hybridikokouksena niin, että halukkaat voivat osallistua kokoukseen fyysisesti Sajoksesta tai etäyhteyden välityksellä.

Saamelaiskäräjien työjärjestyksen mukaan nuorisoneuvoston nimeämällä nuorisoneuvoston varsinaisella jäsenellä tai varajäsenellä on puheoikeus Saamelaiskäräjien kokouksessa sekä läsnäolo- ja puheoikeus käräjien hallituksen kokouksissa nuorisoneuvoston valmistelemissa asioissa.

Esitys:

Nuorisoneuvosto nimeää jäsenen osallistumaan Saamelaiskäräjien 4/2021 kokoukseen.

Päätös:

Nuorisoneuvosto nimesi Anni-Sofia Niittyvuopion osallistumaan Saamelaiskäräjien 4/202 kokoukseen.

7 § POLIITTINEN VAIKUTTAMISTYÖ

Vuoden 2021 toimintasuunnitelman mukaan

Nuorisoneuvoston jäsenet osallistuvat myös mahdollisuuksien mukaan eri viranomaisten kanssa käytäviin neuvotteluihin Saamelaiskäräjien edustajina. Saamelaiskäräjälain § 9 mukaan viranomaisten on neuvoteltava saamelaiskäräjien kanssa kaikista laajakantoisista ja merkittävistä toimenpiteistä, jotka voivat välittömästi ja erityisellä tavalla vaikuttaa saamelaisten asemaan alkuperäiskansana.

Nuorisoneuvoston jäsenet osallistuvat viranomaisten kanssa käytäviin neuvotteluihin, kun neuvotteluissa käsitellään saamelaisnuoria koskevia asioita. Nuorisoneuvosto osallistuu vuonna 2021 neuvotteluihin, neuvottelujen valmisteluun ja niitä edeltävien lausuntojen valmisteluun. Nuorisoneuvosto käy myös keskustelua Saamelaiskäräjien kanssa nuorisoneuvoston osallisuuden lisäämisestä hallituksen ja lautakuntien työskentelyssä.

Nuorisoneuvoston ja puheenjohtajiston palaverissa on keskusteltu nuorisoneuvoston mahdollisuudesta osallistua Saamelaiskäräjien § 9 mukaisiin neuvotteluihin ja käynnissä oleviin valmisteluprosesseihin. Kooste tulevista neuvotteluista, **liite 3**.

Esitys:

Nuorisoneuvosto keskustelee poliittisesta vaikuttamistyöstä ja nimeää jäseniä tuleviin neuvotteluihin.

Päätös:

Esityksen mukaan.

8 § SAAMELAISNUORTEN KONFERENSSI

Yhteispohjoismainen saamelaisnuorten konferenssi järjestettiin 26.8.2021 etäyhteyden välityksellä.

Konferenssin julkilausuma, **liite 4.**
Konferenssin raportti, **liite 5.**

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi. Konferenssin raportti tuodaan tiedoksi nuorisoneuvoston seuraavaan kokoukseen.

9 § NUORISONEUVOSTO 10 VUOTTA -TYÖRYHMÄ

Saamelaiskäräjät päätti vuonna 2010 perustaa Saamelaiskäräjien alaisuuteen nuorisolautakunnan ja perusti tätä varten työryhmän. Saamelaiskäräjien ensimmäinen nuorisoneuvosto valittiin Saamelaiskäräjien vuoden 2011 yleiskokouksessa. Nuorisoneuvosto on toiminut Saamelaiskäräjillä 10 vuoden ajan ja vuosi 2021 on nuorisoneuvoston toiminnan juhlavuosi.

Nuorisoneuvosto on kokouksessaan 4/2021 perustanut työryhmän suunnittelemaan toimintaa nuorisoneuvoston 10-vuotisen toiminnan kunniaksi. Toimintaa toteutetaan ja järjestetään syksyn 2021 aikana. Nuorisoneuvosto päätti myös, että työryhmän jäsenet nimetään nuorisoneuvoston seuraavassa kokouksessa.

Esitys:

Nuorisoneuvosto nimeää jäsenet työryhmään ja sopii työryhmän toimintatavoista.

Päätös:

Nuorisoneuvosto päätti siirtää juhlavuoden toiminnan vuodelle 2022.

10 § IHMISOIKEUSLIITON KOULUTUS

Nuorisoneuvosto on tehnyt yhteistyötä Ihmisoikeusliiton kanssa järjestämällä saamelaisnuorille ihmisoikeuksien- ja vaikuttamistyön koulutuksia. Koulutukset on järjestetty Ihmisoikeusliiton nuorisoalan hankkeen puitteissa. Nuorisoneuvosto on osallistunut koulutusten sisältöjen ideointiin ja suunnitteluun.

Ihmisoikeudet haltuun nuorisotyössä -hanke jatkuu vuonna 2021 ja saamelaisnuorille on suunnitteilla koulutus alkusyksyyn. Alustavaksi teemaksi on sovittu seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt. Suunnitteilla oleva koulutus on avoin kaikille saamelaisnuorille.

Esitys:

Nuorisoneuvosto esittää sopivaa ajankohtaa koulutukselle.

Päätös:

Nuorisoneuvosto ehdottaa, että koulutus pidetään marraskuussa viikolla 44 tai 47.

**11 § PUHEENVUORO VARHAIN ON PARHAIN – ÁRAMUSAT LEA
BUOREMUS -SEMINAARISSA**

Nuorisoneuvosto Lapin aluehallintoviraston tulevaisuuden sote -keskus Lapissa -hanke ja EHYT RY järjestävät ennaltaehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön seminaarin Inarissa 10.11.2021. Saamelaiskäräjien nuorisoneuvostoa pyydetään seminaariin pitämään puheenvuoro. Puheenvuoropyyntö/sähköposti, **liite 6**.

Esitys:

Nuorisoneuvosto päättää osallistumisesta Varhain on parhain – áramusat lea buoremus -seminaariin.

Päätös:

Nuorisoneuvosto osallistuu Varhain on parhain – áramusat lea buoremus -seminaariin ja tiedustelee jäseniltä mahdollisuutta pitää puheenvuoro tilaisuudessa.

12 § NUORTEN ILMASTO- JA LUONTOHUIPPUKOKOUS

Nuorten ilmasto- ja luontohuippukokous järjestetään 23.10.2021 hybriditapahtumana. Nuorisoneuvoston puheenjohtaja Anni-Sofia Niittyvuopio on mukana kokouksen paneelikeskustelussa.

Kokouksessa alle 29-vuotiaat nuoret pääsevät kuulemaan asiantuntijapuheenvuoroja, pohtimaan ratkaisuja ilmaston ja luonnon ongelmiin yhdessä toisten nuorten kanssa työpajoissa ja tutustumaan tapoihin vaikuttaa. Nuorten ilmasto- ja luontohuippukokous on tapahtuma nuorilta nuorille. Tapahtuman projektiryhmässä on edustettuna Nuorten ilmasto- ja biodiversiteettidelegaatit, Nuorten Agenda2030 -ryhmä, Fridays for Future Suomi, Nuorten Mock COP26 -ilmastosopimus ja Global Youth Biodiversity Network.

Ilmoittautuminen kokoukseen on käynnissä 6.10.2021 saakka. Nuorisoneuvoston jäsenille on tiedotettu kokouksesta myös sähköpostitse.

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

13 § SAAMEN KIELTEN VIIKKO

Saamen kielten viikko järjestetään 25.–31.10.2021 Viikon tarkoituksena on tuoda esille saamen kieliä ja lisätä tietoisuutta saamen kielistä.

Saamelaiskäräjien tiedote:

<https://www.samediggi.fi/2021/08/31/osallistu-saamen-kielten-viikkoon-25-31-10-2021/>

Ote nuorisoneuvoston toimintakertomuksesta 2021:

*Nuorisoneuvosto osallistuu kansalliseen ja kansainväliseen saamen kielten viikkoon suunnittele-
malla sisältöä ja tapahtumia yhteistyössä Saamelaiskäräjien, Norjan Saamelaiskäräjien nuo-
risolautakunnan ja Ruotsin nuorisoneuvoston kanssa. Viikon tarkoituksena on tuoda esille saa-
men kieliä ja lisätä tietoisuutta saamen kielistä. Nuorisoneuvosto tiedottaa viikon aikana saa-
melaisten kielellisistä oikeuksista, jakaa tietoa kielten viikon tapahtumista ja tuottaa sisältöä
sosiaaliseen mediaan ja tieto- ja neuvontapalveluunsa. Viikon aikana nuorisoneuvosto vakiin-
nuttaa mm. seksuaalisuuteen liittyvää sanastoa.*

Esitys:

Nuorisoneuvosto suunnittelee toimintaa saamen kielten viikolle.

Päätös:

Nuorisoneuvoston jäsenet tuottavat nuorisoneuvoston sosiaalisessa mediassa
sisältöjä saamen kielillä ja lisäksi nuorisoneuvosto jakaa
Sámás muinna -pinssejä.

14 § NUORISONEUVOSTON VALINTA JA UUSIEN JÄSENTEN REKRYTOIMINEN

Nuorisoneuvoston toimintasuunnitelman mukaan:

Nuorisoneuvosto hakee uusia jäseniä loppuvuodesta 2021. Nuorisoneuvosto tekee loppuvuodesta ehdotuksen neuvostoon toimikaudelle 2022-2023 valittavista varsinaisista jäsenistä sekä varajäsenistä hallitukselle ja edelleen Saamelaiskäräjien kokoukselle. Nuorisoneuvosto valitsee keskuudestaan itse puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan sekä enintään viisi asiantuntijajäsentä. Nuorisoneuvosto pyrkii kampanjoinnilla etsimään nuorisoneuvostolle uusia aktiivisia saamelaisnuoria sekä tiedottaa toiminnastaan aktiivisesti.

Nykyisen nuorisoneuvoston toimikausi on 2020-2021.

Nuorisoneuvosto nimetään Saamelaiskäräjien täyskokouksessa joulukuussa 2021. Nuorisoneuvosto käsittelee ehdotusta nuorisoneuvostoon valittavista jäsenistä kokouksessa 7/2021.

Esitys:

Nuorisoneuvosto keskustelee ja päättää nuorisoneuvoston jäsenhausta, mahdollisesta kampanjoinnista ja aikataulusta näihin liittyen.

Päätös:

Nuorisoneuvoston jäsenhaku on käynnissä 15.11.2021 saakka. Nuorisoneuvosto kampanjoi pääasiassa sosiaalisessa mediassa löytääkseen aktiivisia saamelaisnuoria mukaan nuorisoneuvoston toimintaan. Nimeämispyynnöt lähetetään myös saamelaisyhdistyksille.

Nuorisoneuvosto laatii 6/2021 kokouksessa ehdotuksen nuorisoneuvostoon valittavista jäsenistä ja varajäsenistä saamelaiskäräjien 3.12.2021 pidettävään hallituksen kokoukseen ja edelleen saamelaiskäräjien kokoukselle.

15 § NUORISONEUVOSTON SEURAAVA KOKOUS

Eesitys:

Päätetään nuorisoneuvoston 6/2021 kokouksen ajankohdasta ja kokouksen järjestämistavasta.

Päätös:

Nuorisoneuvoston 6/2021 kokouksen ajankohta sovitaan doodle-kyselyn perusteella.

16 § MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

16 § a LAPPI-SOPIMUS 2022-2025

Lapin liitto pyytää Saamelaiskäräjiltä lausuntoa Lappi-sopimuksen 2022-2025 luonnoksesta ja sen ympäristöselostuksesta. Kysymyksessä on Lapin lakisääteinen maakuntaohjelma ja maakuntasuunnitelma, jotka on yhdistetty yhdeksi asiakirjaksi. Lappi-sopimus on kehittämisstrategia, joka esittää kokonaiskuvan maakunnan strategisesta kehittämisestä ja rahoituksen suuntaamisesta maakunnassa seuraavan neljän vuoden aikana, sekä pitkän tähtäimen tulevaisuuskuvat.

Asiakirjat löytyvät Lapin liiton nettisivuilta osoitteesta:

<https://www.lapinliitto.fi/aluekehitys/lappi-sopimus/lappi-sopimuksen-paivittaminen/>

Nuorisoneuvosto on pitänyt erillisen työpajan nuorisoneuvoston jäsenille Lappi-sopimuksen 2022-2025 saamelaiskulttuuriosion valmisteluun liittyen. Nuorisosihteerin/nuorisoneuvoston valmisteluvastuuna oli erityisesti saamelaislapsiin ja nuoriin liittyvät asiat, lasten ja nuorten Sápmi.

Päätös:

Nuorisoneuvosto keskusteli ja toi esille näkemyksiään Lappi-sopimuksen 2022-2025 luonnoksesta.

17 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.31.

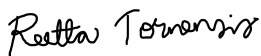
merk.

Anni-Sofia Niittyvuopio
Puheenjohtaja

Elli-Marja Hetta
Nuorisosihteeri/
pöytäkirjan pitäjä

Reetta Tornensis
Pöytäkirjan tarkastaja

Mira Pohjanrinne
Pöytäkirjan tarkastaja